

**Θέμα 1<sup>ο</sup>:**

- 1.1 (1 μονάδα)** Με βάση ποια φιλοσοφική προσέγγιση της ηθικής έπραξε η εταιρεία στην συγκεκριμένη περίπτωση; Τεκμηριώστε την απάντησή σας με στοιχεία από την εκφώνηση.
- 1.2 (1 μονάδα)** Υποθέστε ότι αντίστοιχο πρόβλημα εμφανιζόταν σήμερα. Αναφέρατε δύο (2) πλεονεκτήματα που ενδεχομένως η εταιρεία να αποκτούσε, αν είχε αποφασίσει να ανακαλέσει τα αυτοκίνητα και να διορθώσει τη βλάβη. Εξηγήστε τον τρόπο που η ανάκληση των αυτοκινήτων θα απέφερε τα δύο (2) πλεονεκτήματα που αναφέρατε.

**1.1)** Η υπό εξέταση εταιρεία δεν φαίνεται να λειτουργήσει στη βάση ενός κάποιου αναγνωρισμένου ηθικού κώδικα ή/και ενός αποδεκτού τρόπου συμπεριφοράς που είτε αποδέχεται το σύνολο της κοινωνίας είτε και θεωρείται γενικώς αποδεκτός στους χώρους εργασίας (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 433). Ως εκ τούτου απορρίπτουμε την προσέγγιση των **ηθικών αρχών** ως την φιλοσοφική προσέγγιση της ηθικής βάσει της οποίας λειτουργήσει η Ford στο υπό εξέταση ηθικό δίλημμα. Την ίδια στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εναλλακτική λύση που υιοθέτησε η Ford θα έθετε σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (είτε μέσω τραυματισμών είτε απωλειών ζώων), θα λέγαμε ότι δεν ακολουθήθηκε από την υπό εξέταση εταιρεία ούτε η φιλοσοφική προσέγγιση των **ανθρώπινων δικαιωμάτων** μιας και αυτή προσέγγιση, εκτός των άλλων, προασπίζεται το θεμελιώδες δικαίωμα στη ζωή (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 434). Από την άλλη, η φιλοσοφική προσέγγιση του **ατομικισμού** πρεσβεύει ότι *“μια ενέργεια μπορεί να θεωρηθεί σωστή εφόσον εξυπηρετεί το ατομικό συμφέρον ενός ανθρώπου”* (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 434). Από τα στοιχεία της εκφώνησης δεν φαίνεται ότι το κίνητρο πίσω από την επιλογή της μη διόρθωσης του ελαττώματος του Ford Pinto ήταν εν τέλει το ατομικό συμφέρον ενός ατόμου (π.χ. ενός υψηλόβαθμου διοικητικού στελέχους της Ford ή του διευθυντή παραγωγής της εταιρείας) οπότε απορρίπτουμε και αυτή την προσέγγιση. Όσον αφορά τον **ωφελιμισμό**, σημειώνεται ότι *“η ηθική αξία μιας ενέργειας καθορίζεται από τις συνέπειες της έκβασης της”* (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 434). Οπότε, στην προσπάθειά μας να επιλέξουμε πως θα ενεργήσουμε στα πλαίσια ενός ηθικού διλήματος θα πρέπει για κάθε διαθέσιμη εναλλακτική επιλογή/απόφαση να προσδιορίσουμε το σύνολο των συνεπειών που απορρέουν από αυτές. Θεωρούμε ότι κάτι τέτοιο έκανε εν τέλει η Ford αναλογιζόμενοι ότι οι υπεύθυνοι της εταιρείας πήραν την τελική απόφαση επίλυσης του ηθικού διλήματος

τους βασιζόμενοι σε μία λεπτομερέστατη ανάλυση σχετικά με τα κόστη και τα οφέλη της κάθε μίας από τις δύο διαθέσιμες επιλογές που είχαν προσδιοριστεί. Κατά κάποιον τρόπο επιδιώχθηκε η εναλλακτική που ελαχιστοποιούσε το εταιρικό κόστος (άρα και μεγιστοποιούσε το εταιρικό όφελος) έχοντας πάντα κατά νου ότι από αυτή την επιλογή κάποιο τρίτοι (π.χ. οι κάτοχοι των ελαττωματικών Ford Pinto –που ίσως θεωρήθηκαν μειοψηφία-) πρακτικά θα έχαναν. **Εν κατακλείδι, πιστεύουμε ότι η Ford έπραξε με βάση την ωφελμιστική φιλοσοφική προσέγγιση της ηθικής.**

**1.2)** Σίγουρα, η απόφαση ανάκλησης των προβληματικών οχημάτων και η διόρθωση του ελαττώματος στο ρεζερβουάρ καυσίμου θα αποτελούσε μια (ηθική) επιχειρηματική ενέργεια/δράση που θα εγγραφόταν, με ξεκάθαρο τρόπο, εντός ενός πλαισίου εταιρικής κοινωνικής ευθύνης όπου *“καθήκον της (όποιας) διοίκησης (είναι) να προάγει, να προστατεύει και να ενισχύει την ευημερία των ενδιαφερόμενων μερών”* (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 441). Όπως χαρακτηριστικά σημειώνεται η υλοποίηση επιχειρηματικών πρακτικών και μιας στάσης εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τις περισσότερες φορές συνοδεύεται από αρκετά πλεονεκτήματα (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 435 και 444). Σε μια πρώτη φάση, ένα τέτοιο πλεονέκτημα θα μπορούσε να είναι η **απόκτηση και η διατήρηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι των ανταγωνιστών** (...που θα οδηγούσε ενδεχομένως και σε υψηλότερη **κερδοφορία**, βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 444) Πιο συγκεκριμένα, η απόφαση της Ford να επιλύσει το ηθικό δίλημμα που αντιμετώπιζε με ένα τρόπο που θα τόνιζε την εταιρική κοινωνική ευθύνη της (και ευρύτερα την “ηθική” φιλοσοφία της, βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 446) θα προκαλούσε θετική ανταπόκριση στην αγορά (δλδ. μια καλή εντύπωση από πλευράς των ενδιαφερόμενων μερών -όπως είναι π.χ. οι πελάτες-) και η επακολουθούμενη βελτίωση της εταιρικής εικόνας και φήμης θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στην καλλιέργεια της αφοσίωσης της πελατειακής βάσης στην μάρκα Ford και κατ’ επέκταση, στη δημιουργία ενός βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (σκεφτόμενοι ότι δεν είναι εύκολο να δημιουργήσεις εμπιστοσύνη/αφοσίωση απέναντι στην εταιρεία και στα προϊόντα σου) (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 436). Ένα δεύτερο πλεονέκτημα, θα μπορούσε να είναι η **αύξηση της δυνατότητας άσκησης επιρροής** από την εταιρεία. Εδώ μπορούμε να σκεφτούμε ότι οι εταιρείες με ηθικά διαπιστευτήρια (δλδ. εταιρείες που ακολουθούν αποδεδειγμένα ηθικές πρακτικές και συμμορφώνονται με επίσημα αναγνωρισμένα πρότυπα και πιστοποιήσεις –π.χ. σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων-) έχουν τη

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

δυνατότητα με μεγαλύτερη ισχύ/αξιοπιστία να ασκήσουν πίεση για την υπεράσπιση/προαγωγή των συμφερόντων τους στις κυβερνήσεις ή σε κάποιες, σημαντικές για αυτές, ρυθμιστικές αρχές (βλ. σχ. Combe, 2021, σελ. 437).